Comisiynydd Heddlu a Throseddu
Dyfed-Powys
Police and Crime Commissioner

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Gymraeg yn ogystal â Saesneg.

This document is available in Welsh as well as English.

Templed Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

Enw'r polisi neu'r maes busnes:	Cynllun Heddlu a Throseddu 2022-25
Enw'r unigolyn sy'n cynnal yr Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb:	Cheryl Gayther
Swydd yr unigolyn sy'n ymgymryd â'r Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb:	Rheolwr Cydymffurfiaeth a Pherfformiad Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu (SCHTh)

1. Diben

1.1 Beth yw nodau'r Polisi, y Weithdrefn neu'r Gweithgaredd a sut maen nhw'n cyd-fynd â nodau ehangach y sefydliad?	Un o gyfrifoldebau allweddol Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu yw cyhoeddi cynllun heddlu a throseddu cyn gynted â phosibl ar ôl cychwyn y swydd, ac o fewn y flwyddyn ariannol y cafodd ei ethol. Hysbysir ac adlewyrchir cynllun CHTh gan yr heriau, peryglon a chyfleoedd allweddol yn Heddlu Dyfed-Powys a phartneriaid allweddol. Bydd yn cyfarwyddo Cynllun Cyflenwi'r Heddlu a'r adnoddau yn ogystal â darparu'r sail ar gyfer monitro perfformiad yr heddlu a phennu, sy'n gyfrifoldeb ar y prif gwnstabl i gyflenwi ar gyfer yr ardal heddlu. Bydd y cynllun yn nodi blaenoriaethau CHTh ac yn rhoi manylion am y mesurau amrywiol ar gyfer cyflenwi ac asesu'r blaenoriaethau hyn. Wrth ffurfio'r cynllun hwn, mae sesiynau ymgynghori'n cael eu cynnal gyda phreswylwyr ardal Dyfed-Powys er mwyn deall eu barn, sy'n sicrhau bod y cynllun yn cael ei lunio gan y cyhoedd a rhanddeiliaid lleol.
1.2 Beth yw'r cymhellion neu'r grymoedd gyrru wrth ddatblygu'r Polisi, y Weithdrefn neu'r Gweithgaredd?	Yn unol ag adran 5(1) Deddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011, rhaid i Gomisiynwyr Heddlu a Throseddu osod yr amcanion heddlu a throseddu ar gyfer eu hardal drwy gynllun heddlu a throseddu, gan gynnwys praesept a chyllideb yr heddlu.

2. Asesiad

Er mwyn asesu'r effaith y mae'r Polisi, y Weithdrefn neu'r gweithgaredd wedi'i chael neu'n debyg o'i chael ar unigolyn, mae'n bwysig edrych ar yr holl ddata a gwybodaeth sydd ar gael ichi. Efallai y bydd yn angenrheidiol sicrhau gwybodaeth bellach trwy ymgynghoriad, y dylid ei gynnwys hefyd.

Rydych chi'n edrych ar duedd a all ddigwydd pan fydd gwahaniaethau sylweddol rhwng grwpiau o bobl yn y ffordd y mae'r Polisi, y Weithdrefn neu'r gweithgaredd yn effeithio arnynt, yng nghyswllt Nodweddion Gwarchodedig (Oed, rhyw, anabledd, cyfeiriadedd rhywiol, ailbennu rhywedd, priodas neu bartneriaeth sifil, beichiogrwydd a mamolaeth, hil, crefydd neu gred).

Wrth gynnal yr asesiad hwn, awgrymir y dylech chi ystyried:

- **Data yn ymwneud â data amrywiaeth personol** sy'n berthnasol i'r polisi. Er enghraifft, os yw'r polisi yn perthyn i gyflenwi gwasanaeth, yna rhaid ichi edrych ar ddata megis data cyfrifiad, ac unrhyw ddata amrywiaeth personol yr ydym yn ei gadw mewn perthynas â phobl sy'n defnyddio'r gwasanaethau hynny.
- **Data achwyniad** - mae'n bosibl y bydd yn adnabod materion a allai fod angen mynd i'r afael â hwy trwy asesiad effaith cydraddoldeb e.e. os oes cwynion yn ymwneud â hygyrchedd ar gyfer defnyddwyr cadeiriau olwyn yn y ddalfa, yna bydd yn rhaid mynd i'r afael â'r rhain trwy'r asesiad effaith cydraddoldeb wrth adolygu polisi'r ddalfa;
- **Unrhyw ymchwil sydd ar gael mewn perthynas ag anghyfartaledd yn ymwneud â'r mater polisi** – gallai hyn gynnwys adroddiadau AHEM, adroddiadau Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol ac ati. Er enghraifft, mae nifer o adroddiadau sy'n tynnu sylw at anghyfartaledd yn ymwneud â stopio a chwilio, ac amrywiaeth swyddogion yr heddlu y gellid eu hystyried wrth ddrafftio asesiadau perthnasol o'r effaith ar gydraddoldeb;
- **Ymgynghori gyda grwpiau amrywiol, gan gynnwys ein heiriolwyr amrywiaeth, aelodau'r Grŵp Ymgynghorol Annibynnol a rhwydweithiau cymorth staff.** Byddai hyn yn cynnig elfen o her allanol i'r asesiad o'r effaith ar gydraddoldeb ac yn sicrhau bod barnau ein cymunedau amrywiol yn cael eu hystyried;
- **Unrhyw ddata arolwg sy'n bodoli mewn perthynas â'r mater hwn** gan gynnwys unrhyw adborth gan ddefnyddwyr yr ydym yn ei dderbyn. Efallai y gallai Gwella Busnes eich cynorthwyo chi o ran hyn.

Mae detholiad o ddata a allai fod yn ddefnyddiol i chi i'w weld ar dudalen fewnrwyd yr adran Cydraddoldeb ac Amrywiaeth. Os fyddwch chi angen unrhyw gyngor ynglŷn â pha wybodaeth/data sydd angen i chi eu hystyried wrth ymgymryd â'r Asesiad hwn o'r Effaith ar Gydraddoldeb, mae croeso ichi gysylltu â'r Rheolwr Cydraddoldeb ac Amrywiaeth ar 23071.

Rhestrwch yr holl ddata/ymgynghoriad/ymchwil yr ydych wedi'u hystyried wrth gynnal yr asesiad hwn:

Cynhaliwyd ymgynghoriadau a gwaith ymchwil manwl cyn argymell y blaenoriaethau, gan gynnwys:
 	
• Ystyried dogfennau plismona cenedlaethol:
    ○ Y Gofyniad Plismona Strategol
    ○ Gweledigaeth Blismona 2030
    ○ Mesurau Plismona a Throsedd Cenedlaethol
    ○ Cynllun Curo Trosedd Llywodraeth y DU
    ○ Fframwaith Asesu Effeithlonrwydd, Effeithiolrwydd a Chyfreithlondeb (PEEL) Arolygiaeth Heddluoedd a Gwasanaethau Tân ac Achub Ei Mawrhydi (AHGTAEM)
    ○ Deddfwriaethau perthnasol:
        ▪ Deddf yr Heddlu a Chydraddoldeb Cymdeithasol 2011
        ▪ Gorchymyn Protocol Plismona 2011
• Ystyried datblygiadau cenedlaethol allweddol yng Nghymru:
    ○ Fframwaith Cenedlaethau'r Dyfodol
    ○ Deddfwriaethau perthnasol lle nad yw Comisiynwyr Heddlu a Throseddu o reidrwydd wedi'u henwi fel "cyrff perthnasol" oherwydd eu bod nhw'n cael eu llywodraethu gan San Steffan, ond er budd cydweithio a chysondeb â phartneriaid statudol, mae Comisiynwyr Heddlu a Throseddu yng Nghymru'n ddoeth i ystyried:
        ▪ Deddf Lles Cenedlaethau'r Dyfodol
        ▪ Y Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol
• Cymeradwyo dogfennau allweddol Heddlu Dyfed-Powys:
    ○ Strategaeth Reoli
    ○ Blaenoriaethau ac uchelgeisiau ar gyfer 2021
    ○ Fframwaith perfformiad a chynllun cyflenwi'r Prif Gwnstabl
    ○ Asesiad Strategol
    ○ Canlyniadau archwiliadau ac arolygiadau
    ○ Adroddiadau perfformiad
    ○ Datganiad Rheoli'r Heddlu
• Adolygiad o flaenoriaethau partneriaid o dan y ddyletswydd gilyddol:
    ○ Byrddau Gwasanaeth Cyhoeddus
    ○ Partneriaethau Diogelwch Cymunedol
    ○ Gwasanaethau Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru
    ○ Bwrdd Iechyd Addysgu Powys a Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda
    ○ Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Ambiwlans Cymru
    ○ Cyfiawnder Troseddol yng Nghymru a Bwrdd Cyfiawnder Troseddol Lleol Dyfed-Powys
• Ymgynghori â'r canlynol:
    ○ preswylwyr a busnesau o fewn ardal Dyfed-Powys drwy'r holiadur praesept blynyddol ym mis Rhagfyr 2020;

- detholiad o uwch reolwyr a rheolwyr canol o fewn Heddlu Dyfed-Powys drwy weithdai, gan ddefnyddio Pecyn Cymorth Tri Gorwel Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol ac Iechyd Cyhoeddus Cymru; - grwpiau lleiafrifol sydd â llai o lais drwy sesiynau a hwyluswyd; - partneriaid a rhanddeiliaid allweddol drwy wahoddiad personol i ddefnyddio pecyn arweiniad i ymgynghoriad; a'r - cyhoedd ehangach drwy arolwg ar-lein a chopi caled a hyrwyddwyd drwy gyfryngau cymdeithasol a'r wasg leol Yn ogystal â dadansoddiad o adroddiadau adolygu / melin drafod ac ystyriaeth o arferion mewn mannau eraill.

Rhowch fanylion canlyniad eich asesiad yn y graff isod:

Rhaid ichi nodi unrhyw ganfyddiadau fan hyn. A yw'ch ymchwil wedi adnabod unrhyw effaith negyddol neu anghymesur ar rai grwpiau? A ydym wedi derbyn cwynion gan rai grwpiau mewn perthynas â'r Polisi, y Weithdrefn neu'r gweithgaredd? A yw aelodau'r Grŵp Ymgynghorol Annibynnol wedi codi unrhyw bryderon? Nodwch unrhyw ganfyddiadau o'r fath yn y graff isod.

A allai'r Polisi, y Weithdrefn neu'r Gweithgaredd gael effaith anghymesur o negyddol ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd warchodedig hon?	
2.1 Oed	Na, gallai'r cynllun wahaniaethu'n bositif tuag at y grŵp oed hŷn. Disgwylir y bydd ardal Dyfed-Powys yn gweld twf o 20-28% yn y boblogaeth sy'n heneiddio, gyda'r rhai dros 65 oed sy'n byw gyda dementia yng Nghymru'n cynyddu 64% erbyn 2035. Mae blaenoriaeth 1 yn canolbwyntio ar gefnogi dioddefwyr pob grŵp oed, gyda dyletswydd statudol i ddiogelu plant a phobl ifainc a hyrwyddo eu lles. Mae Heddlu Dyfed-Powys yn disgwyl cynnydd o ran camfanteisio ar blant, materion diogelu ar-lein a thrais yn erbyn plant (mewn perthynas â Dileu'r Amddiffyniad o Gosb Resymol). Mae blaenoriaeth 2 yn canolbwyntio ar atal niwed, ac mae'n cefnogi protocol cenedlaethol yn arbennig ar gyfer lleihau troseddoli pobl ifainc a phlant â phrofiad o'r gwasanaeth gofal yn anghymesur.

	Mae blaenoriaeth 3 yn cynnwys cefnogi darpariaeth ar gyfer pobl ifainc sy'n pontio rhwng gwasanaethau troseddau ieuenctid a phrawf. Mae'r cynllun yn edrych ar wella effeithiolrwydd mecanweithiau craffu SCHTh ar gyfer helpu i adeiladu ffydd a hyder, gan gynnwys sicrhau bod pobl ifainc yn medru cymryd rhan ystyrlon mewn dal yr heddlu i gyfrif
2.2 Anabledd	Na, mae blaenoriaeth 1 yn canolbwyntio ar ddiogelu'r rhai sy'n agored i niwed, yn enwedig y rhai sydd ag anableddau, a allai fod mewn perygl o ddioddef trosedd. Cyfeiriwyd dros 27,000 o ddioddefwyr ac unigolion agored i niwed at wasanaethau a gomisiynir gennyf i yn 2020-21. (Mae hyn yn cynnwys Eiriolwyr Trais Domestig Annibynnol, Eiriolwyr Trais Rhywiol Annibynnol, cymorth ar gyfer dioddefwyr a thystion, gwasanaeth ôl-drafod ar gyfer pobl ifainc sydd wedi bod ar goll, a gwasanaethau troseddau ieuenctid ac atal.)
2.3 Ailbennu rhywedd	Na. Mae'r cynllun hefyd yn ymgymryd â gwaith er mwyn deall a mynd i'r afael â gwahaniaethau yn ffydd y cyhoedd yn yr heddlu ymysg grwpiau oedran, hiliau a rhywiau gwahanol, gan gynnwys oedolion ifainc. Mae hyn yn cynnwys gwella effeithlonrwydd mecanweithiau craffu SCHTh ar gyfer helpu i adeiladu ffydd a hyder .
2.4 Priodas a Phartneriaeth Sifil	Na. Mae proffiliau cartrefi a phoblogaeth ledled Dyfed-Powys wedi'u hystyried wrth sefydlu blaenoriaethau.
2.5 Beichiogrwydd a Mamolaeth	Na. Adlewyrchir hyn yn ein Nod Lles Cenedlaethol: Cymru Fwy Cyfartal: cymdeithas sy'n galluogi pobl i gyflawni eu potensial waeth pa beth bynnag yw eu cefndir neu eu hamgylchiadau.
2.6 Hil	Na. Mae ymgymryd â gwaith i ddeall a mynd i'r afael â gwahaniaethau yn ffydd y cyhoedd yn yr heddlu ymysg grwpiau oedran, hiliau a rhywiau gwahanol, gan gynnwys oedolion ifainc, yn rhan o'r cynllun. Mae hyn yn cynnwys gwella effeithlonrwydd mecanweithiau craffu SCHTh ar gyfer helpu i adeiladu ffydd a hyder. .

2.7 Crefydd neu Gred	Na. Mae ymgymryd â gwaith i ddeall a mynd i'r afael â gwahaniaethau yn ffydd y cyhoedd yn yr heddlu ymysg grwpiau oedran, hiliau a rhywiau gwahanol, gan gynnwys oedolion ifainc, yn rhan o'r cynllun. Mae hyn yn cynnwys gwella effeithlonrwydd mecanweithiau craffu SCHTh ar gyfer helpu i adeiladu ffydd a hyder.
2.8 Rhyw	Na. Mae ymgymryd â gwaith i ddeall a mynd i'r afael â gwahaniaethau yn ffydd y cyhoedd yn yr heddlu ymysg grwpiau oedran, hiliau a rhywiau gwahanol, gan gynnwys oedolion ifainc, yn rhan o'r cynllun. Mae hyn yn cynnwys gwella effeithlonrwydd mecanweithiau craffu SCHTh ar gyfer helpu i adeiladu ffydd a hyder.
2.9 Cyfeiriadedd Rhywiol	Na. Mae ymgymryd â gwaith i ddeall a mynd i'r afael â gwahaniaethau yn ffydd y cyhoedd yn yr heddlu ymysg grwpiau oedran, hiliau a rhywiau gwahanol, gan gynnwys oedolion ifainc, yn rhan o'r cynllun. Mae hyn yn cynnwys gwella effeithlonrwydd mecanweithiau craffu SCHTh ar gyfer helpu i adeiladu ffydd a hyder.

Yn unol â Safonau'r Gymraeg, rhaid gwneud yr ystyriaethau a ganlyn hefyd mewn perthynas â'r Gymraeg:

2.10 Rhowch dystiolaeth o sut yr ydych chi wedi ystyried sut y byddai'r penderfyniad polisi wedi cael effeithiau cadarnhaol, neu effeithiau cadarnhaol cynyddol, ar - a) cyfleoedd i unigolion ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) pheidio â thrin y Gymraeg yn	Bydd y cynllun hwn yn cael ei gynhyrchu a'i gyhoeddi'n ddwyieithog. Ystyriwyd proffil y boblogaeth sy'n siarad Cymraeg ar draws ardal Dyfed-Powys wrth sefydlu'r cynllun. Mae'r Cynllun yn ystyried gofynion Mesur y Gymraeg (Cymraeg) 2011 o ran sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg. Bydd y Comisiynydd hefyd yn cefnogi'r Prif Gwnstabl i fuddsoddi mewn cynyddu capasiti Heddlu Dyfed-Powys i gyflwyno gwasanaethau drwy gyfrwng y Gymraeg.

llai ffafriol na'r Saesneg.	
2.11 Rhowch dystiolaeth o sut yr ydych chi wedi ystyried na fyddai'r penderfyniad polisi hwn yn cael effeithiau niweidiol, neu sut y byddai'n cael effeithiau niweidiol gostyngol, ar — (a) gyfleoedd i unigolion ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) pheidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	Fel yr uchod

3. Cynllun gweithredu i ostwng yr effaith a adnabuwyd

Os oes effaith negyddol neu anghymesur wedi'i hadnabod, yna rhaid inni gymryd camau i ostwng neu ddileu'r effaith hon drwy wneud newidiadau perthnasol i'r Polisi, y Weithdrefn neu'r gweithgaredd.

Os ystyrir bod y Polisi, y Weithdrefn neu'r gweithgaredd sy'n achosi'r effaith yn gyfiawn, yna rhaid esbonio'n glir y rhesymau dros y casgliad hwn.

Effaith a nodwyd:	Dim

Camau a gynigiwyd : **D.S. Os ystyrir bod modd cyfiawnhau'r effaith, yna dylid amlinellu'r rhesymau yn glir.**	Dim
Dyddiad cwblhau:	12/10/2021
Dyddiad adolygu:	

**copïwch a gludwch y tabl uchod cynifer o weithiau ag y dymunwch chi, gan ddibynnu ar nifer yr 'effeithiau' a adnabuwyd)